

Den generelle studieplan – del 1

Præsentation af

Ambulatorium for Børn og Unge

Sygeplejerskeuddannelsen

Godkendt marts 2015

Indholdsfortegnelse

1. Præsentation af det kliniske undervisningssted	2
1.1 Kort beskrivelse af det kliniske område	2
1.2 Undervisningsansvarlige sygeplejerske og kliniske vejleders funktion og strategi	2
2. Ambulatorium for Børn og Unge	3
2.1 Virksomhedsgrundlag	3
2.2 Organisatoriske og ledelsesmæssige forhold	3
2.3 Personale /plejeform/ samarbejde internt og eksternt	3
2.4 Kvalitetsarbejde	4
2.5 Uddannelsessted for studerende	4
3. Sygeplejefaglige forhold i Ambulatorium for Børn og Unge	4
3.1 Sygeplejefaglige opgaver	5
3.2 Sygeplejerskens virksomhedsområde	6
3.3 Sygeplejefaglige problemstillinger og dilemmaer	8
4. Ajourføring med sygeplejefaget og sygeplejerskeuddannelsen ...	9
5. Adgang til IT og litteratur	9

1. Præsentation af det kliniske undervisningssted

Ambulatorium for Børn og Unge
Sygehus Vendsyssel,
Bispensgade 37
9800 Hjørring

Afsnittet kan kontaktes via konstitueret afsnitsledende sygeplejerske Birte Storm
Mail: birte.storm@rn.dk

1.1 Kort beskrivelse af det kliniske område

Ambulatorium for Børn og Unge er en del af Børn og Ungeafsnittet i Klinik Kvinde/Barn på Sygehus Vendsyssel, Hjørring. Børn og Ungeafsnittet består af et sengeafsnit og et ambulatorium. Du kan læse mere om [Børn og Ungeafsnittet](#) her.

Børn og unge afsnittet dvs. sengeafsnittet, modtager børn med medicinske sygdomme i alderen 0-15 år, dog er der enkelte patientgrupper eller enkeltstående tilfælde, hvor børnene følges, til de er 18 år. Sengeafsnittet har plads til mellem 17 og 21 børn, hvoraf de 7 pladser er neonatale.

I Ambulatorium for Børn og Unge tilses børn, der henvises fra egen læge eller speciallæge, og børn der har været indlagt i sengeafsnittet og efterfølgende har behov for ambulante opfølgning. Ambulatoriet er indrettet med 4 ambulatoriestuer, og modtager 5200 ambulante børn på årsbasis.

Der er i Ambulatoriet ansat fem sygeplejersker og der er tilknyttet en klinisk vejleder. Ambulatoriets åbningstid er hverdage i tidsrummet 9 - 15.00, og der er telefonkonsultationer på alle hverdage i tidsrummet 8.00 - 9.00.

1.2 Undervisningsansvarlige sygeplejerske og kliniske vejleders funktion og strategi

Afsnittet har 3 kliniske vejledere.

Susanne Lønsmann Larsen har været klinisk vejleder siden 2001. Har i taget 2002 uddannelsen som klinisk vejleder. Susanne har diplomuddannelse i sundhedsformidling og klinisk uddannelse fra UCN. Hun er tilknyttet ambulatoriet, hvor hun fungerer som klinisk vejleder

Evelyn Hansen har været klinisk vejleder siden 1997, har i 1999 taget syv ugers praktikvejlederkursus. Evelyn har 5 moduler af en diplomuddannelsen i sundhedsformidling og klinisk uddannelse fra UCN.

Birgitte Nielsen er afsnittets arbejdsmiljørepræsentant. Birgitte har i 2009 afsluttet uddannelsen til klinisk vejleder. Hun har diplomuddannelse i Sundhedsfremme og forebyggelse fra UCN.

Liselotte Ingemann Pedersen er uddannelsesansvarlig sygeplejerske i en delt funktion mellem Klinik Kvinde-barn og Klinik Kirurgi. Liselotte er uddannet klinisk vejleder i 2002 og har diplomuddannelse i Ledelse fra 2011.

Der er et kontinuerligt samarbejde mellem de kliniske vejledere og den undervisningsansvarlige sygeplejerske. De samarbejder, sparer og superviserer hinanden.

Ansvars- og funktionsområderne er beskrevet i "[Klinisk Undervisning generelle forhold](#)", pkt. 3.4 samt i funktionsbeskrivelse for [sygeplejerske med klinisk vejleder funktion](#)

2. Ambulatorium for Børn og Unge

2.1 Virksomhedsgrundlag

Den overordnede ledelse varetages af Region Nordjylland. Region Nordjyllands virksomhedsgrundlag kan findes her: <http://www.sygehusvendsyssel.rn.dk/Genveje/Om-sygehuset/Virksomhedsgrundlag>

Børn og Ungeafsnittet har udarbejdet et selvstændigt kulturgrundlaget, der danner grundlag for plejen og omsorgen for børnene og deres familier. Kulturgrundlaget kan findes i afsnittet.

2.2 Organisatoriske og ledelsesmæssige forhold

Den daglige **ledelse af Sygehus Vendsyssels** drift, patientbehandling og patientpleje varetages af en tværfaglig sygehusledelse bestående af sygehusdirektør Henrik Larsen, vicedirektør Susanne Lauth og cheflæge

Se: <http://www.sygehusvendsyssel.rn.dk/Genveje/Om-sygehuset/Sygehusledelsen>

Den daglige ledelse i Klinik Kvinde–Barn varetages af klinikledelsen bestående af klinikchef Lars Winter Burmester, HR-ansvarlig viceklinikchef Nina Haumann og forløbsansvarlig viceklinikchef Kirsten Vorre.

I stabsfunktion er ansat klinisk uddannelsesansvarlig sygeplejerske Liselotte Ingemann Pedersen og IT ansvarlig Anne Nørgaard.

Den daglige ledelse i Børn Unge afsnittet varetages af ledende overlæge Elke Login, konstitueret afsnitsledende sygeplejerske og souschef Birte Storm.

2.3 Personale /plejeform/ samarbejde internt og eksternt

Plejepersonalet består af sygeplejersker med et højt kompetence- og erfaringsniveau.

Plejepersonalet har et tæt tværfagligt samarbejde med mange andre faggrupper, blandt andet:

- Læger
- Privatpraktiserende læger
- Pædagoger
- Lærere
- Sundhedsplejersker
- Psykolog
- Hospitalsklovn
- Socialrådgiver
- Diætist
- Fysioterapeuter
- Ergoterapeuter
- Lægeseekretærer
- Husassistenter
- Portører
- Billeddiagnostisk afsnit
- Bioanalytikere

Sygeplejerskerne i Ambulatoriet kan drage nytte af følgende ressourcepersoner:

- Arbejdsmiljøleder og patientsikkerhedsnøgleperson: Afsnitsledende sygeplejerske Birte Storm
- Arbejdsmiljørepræsentant: Sygeplejerske Birgitte Nielsen
- Tillidsrepræsentant for sygeplejersker: Sygeplejerske Christine Lyngsie Schjøtt

Plejeformen i Ambulatoriet er tildelt patientpleje, og der tilstræbes kontinuitet i form af faste kontaktpersoner. Kontaktpersonen tildeles ved første møde i Ambulatoriet, og for at sikre højeste kompetencer og den bedste kvalitet tildeles disse efter de forskellige læger/sygeplejerskers specialområder. Yderligere information kan findes her: [sundhedsfaglig kontaktpersonsordning](#).

2.4 Kvalitetsarbejde

Der arbejdes på mange fronter med kvalitetsarbejde og akkreditering, og der er fokus på:

- **Den danske kvalitetsmodel:** Akkrediteringsprocessen, hvor der arbejdes ud fra politikker, retningslinjer og instrukser på både regionalt-, sygehus- og afdelingsniveau. Derudover arbejdes der løbende med at udarbejde nye gældende instrukser. Læs mere om [kvalitetssikring](#) her.
- **Patientsikkerhed:** [Patientidentifikation](#) på sygehuse og i sektorer i Region Nordjylland. Sikkerhed ved [Modtagelse af barn i børneafsnittet](#) og ved medicingivning. Utsigtede hændelser se: <http://www.sygehusvendssystemet.rn.dk/Genveje/Patientsikkerhed>
- **Studiemateriale:** Studiematerialet revideres minimum 1 gang årligt og godkendes hvert 3. år. De studerendes evalueringer af afsnittene danner bl.a. grundlag for udvikling af den generelle studieplan.

2.5 Uddannelsessted for studerende

Sygeplejerskerne i Ambulatoriet medvirker til uddannelse af studerende i samarbejde med de kliniske vejledere og den klinisk uddannelsesansvarlige sygeplejerske.

Der modtages:

- Sygeplejestuderende
- Medicin studerende.
- Erhvervspraktikanter

3. Sygeplejefaglige forhold i Ambulatorium for Børn og Unge

Sygeplejerskerne i Ambulatoriet er ansvarlige for at udføre, formidle, udvikle og lede sygepleje, der er såvel sundhedsfremmende, sundhedsbevarende, forebyggende som behandlende, rehabiliterende og lindrende.

Sygeplejersken vurderer, begrunder og udvikler sit professionelle virke i forhold til patienten med kritisk og analytisk kompetence. Barnet og familien ses som en helhed og sygeplejeprocessen bruges til dataindsamling, analyse, problemformulering, mål, gensidige aftaler samt evaluering og fremtidig plan. Der tilstræbes god dialog og ligeværdighed i samarbejdet med barnet og familien.

3.1 Sygeplejefaglige opgaver

I Børn og Ungeafsnittets ambulatorie er vores opgave at udrede, behandle, pleje og undervise ambulante og "akut-ambulante"¹ børn og unge. Vi modtager børn og unge med forskellige medicinske sygdomme og symptomer, herunder kan blandt andet nævnes:

- Astma og andre lungesygdomme
- Urin inkontinens
- Fækal inkontinens
- Diabetes
- Epilepsi – herunder feberkramper
- Mavesmerter
- Udviklingsforstyrrelser
- Børn i dårlig trivsel
- Børn med dårlig vækst
- Pubertas præcox og pubertas tarda
- Hovedpine
- Urinvejsinfektion
- Gigttilidelser
- Præmature – kontroller
- Handicappede børn

Som et led i udredningen, behandlingen og vurderingen af det enkelte barn er det nødvendigt at optage en grundig anamnese, for at kunne planlægge det videre forløb. Vi ser barnet og familien som en helhed og prioriterer herudfra relevante sygeplejefaglige observationer og fænomener.

Respiration og cirkulation:

- Hudfarve (bleg, blussende)
- Respirationsfrekvens
- Beskrivelse af respiration (hvæsende, pibende, stridor, rallende, indtrækninger, overfladisk)
- Hoste (produktiv, tør, natlig)
- Temperatur (kernetemperatur, perifer varm /kold)
- Blodtryk, puls, saturation
- Ødemer
- Tonus

Ernæring:

- Ernæringscreening (Vægt, højde, BMI)
- Appetit
- Ernæringsindtag/ernæringsbehov
- Måltider i familien
- Opkastninger (Volumen, hyppighed, mønster)

Udskillelse af affaldsstoffer:

- Afføringsmønster (diarré, obstipation, type, farve, hyppighed, inkontinens)
- Vandladningsmønster (vandladningsvolumen, udseende, lugt, smerter, svie, polyuri, dysuri, inkontinens, resturin)

Daglig aktivitet:

- Dagligdagens gøremål (fravær fra skole/institution, fritidsaktiviteter)
- Fysisk aktivitetsniveau (sengeliggende, oppegående, aktiv)
- Social trivsel (legekammerater, venner)
- Humør (depressiv, glad, ked af det)
- Familiesituation (søskende, skilsmisser, dødsfald, sygdom)

¹Ambulant barn der er indkaldt med kort varsel, pga. akut opstået problematik, i forhold til den oprindelige udrednings- eller behandlingsplan.

Søvn og hvile:

- Sovevaner og søvnmønster (længde, afbrudt, indsovning)

Hud og slimhinder:

- Hudens udseende (ødemer, tonus, tør, fedtet, uren, udslæt, eksem, infektion, hel, kløende)
- Slimhindernes udseende (farve, irriteret, kløende, blister, blødning, svamp)

Hygiejne:

- Personlig hygiejne ift. toiletbesøg (bledermatitis, hvordan håndteres nedre toilette)
- Bad (hyppighed, hvilke hudprodukter)
- Øvrige hygiejneproblemer

Smarter og sanseindtryk:

- Smarter (lokalisering, styrke, intensitet, VAS-score, frekvens, mønster, varighed, akutte, kroniske, gråd)
- Lys- og lydfølsomhed
- Øvrige sanseproblemer

Seksualitet:

- Tannerstadiet (brystudvikling, testesstørrelse, kønsbehåring, svedtendens, humør, hud, menarche, vækstspurt)
- Seksuel debut, prævention

Udvikling:

- Milepæle (sidde selv, gå uden støtte, renlighed, sprog)
- Sociale kompetencer (alderssvarende kontakter og legerelationer, håndtering af konflikter)
- Faglige kompetencer (niveau i skolen)

Ovenstående observationer/oplysninger vurderes og herudfra træffes kliniske beslutninger, der dokumenteres i relevant omfang. Læge/sygeplejerske udarbejder og tilrettelægger, i samarbejde med barnet og familien, den videre plan for barnets udredning og/eller behandling.

3.2 Sygeplejerskens virksomhedsområde

De læringsmuligheder der findes i ambulatoriet udtrykkes, i varetagelsen af sygeplejerskens virksomhedsområde der i ambulatoriet er som følger:

Udførelse af sygeplejen:

- Klargøring af ambulatoriestuen, orientering i dagens journaler, assistere lægen ved undersøgelse af barnet, div. procedurer (fx anlæggelse af venflon, podninger osv.) samt rydde op og fylde op på undersøgelsesstuerne.
- Modtagelse og klargøring af elektive børn.
- Varetager selvstændige opgaver og sygeplejeambulatorier samt dokumenterer dette via sygeplejeturnalen eller via diktering i Mirsk(elektronisk dikterings system). Her kan bla. nævnes:
 - Vaccinationer (herunder hyposensibilisering og børnevaccinationer).
 - Diverse injektioner, i.v. medicinering under diverse tests
 - Anstrengelsestest, Lunge Funktions Undersøgelse LFU og Mannitol-test.
 - Enuresis-forundersøgelser.
 - Rectum- og blærescanning samt flow-måling.
 - Prik-tests.
 - Vægt- og trivselskontroller.
 - Måling af værdier; blodtryk, puls, saturation. – barnets trivsel.

- Motivationssamtaler, herunder information og undervisning til barnet og dets pårørende.
 - LHRH-tests, Synacten-tests.
 - Påsættelse og aflæsning af kontinuerlig glucose-måler.
 - Div. provokationstests.
 - Medicin- og varebestilling.
 - Breath-test
 - Smertelindring i form af lattergas.
 - Opsamling af prøvemateriale (urin, fæces, podninger, sekret)
 - Bestilling af diverse prøver og undersøgelser
- Analyserer, vurderer og giver tilbagemeldinger på bla. indsendte blodsukkerprofiler samt væske-/vandladning-skemaer. Desuden justering af ordineret medicin, eksempelvis insulin, Movicol og astma-medicin efter gældende aftaler med ledende overlæge.
 - Medicin administration herunder dispenseringsform og patientsikkerhed i denne forbindelse.
 - Anvender og er fortrolige med afdelingens IT-systemer, herunder blandt andet:
 - Labka II, hvor der bestilles div. prøver.
 - Clinical Suite – den elektroniske patientjournal EPJ
 - Medicinmodul
 - Klinisk Mikrobiologisk Afsnit KMA, hvori der søges svar på dyrkninger og andre undersøgelser.
 - Bookplan – afdelingens bookingsystem, som benyttes i forbindelse med booking af nye tider, indkaldelser af børn, ud fra lægelig ordination eller sygeplejefagligt skøn, definering af standardbreve samt oversigt over dagsprogram og indkaldte børn.
 - MIRSK – afdelingens dikteringsprogram, som benyttes til dokumentation af specielle patientkategorier.
 - Online medicin-bestilling.
 - ILS online
 - Carelink og Smartpix – til downloading af insulinpumper og blodsukkerapparater.
 - Registrering af landsdækkende undersøgelser. Bla. Pædiabet indenfor diabetesområdet og Nordinet indenfor vækstområdet.
 - Vitalograf til LFU.

Formidling af sygeplejen:

- Planlægger, tilrettelægger og gennemfører oplæring og undervisningsmæssige opgaver til børnene og deres netværk samt personalet indenfor børneområdet. Vi tilstræber at gøre barnets besøg/forløb i ambulatoriet håndterbar, begribelig og meningsfuld for derved at understøtte oplevelsen af sammenhæng og muligheden for at mestre.
- Selvstændig daglig telefonkonsultation fra kl. 8-9.
- Dokumentere sygeplejen i den elektroniske patient journal EPJ
- Målrette kommunikation og tilpasse den pædagogiske tilgang så det passer til barnet udviklingsniveau og familiens ressourcer. Således at familien og barnet under det ambulante forløb opnår de fornødne færdigheder og den fornødne viden til fremover at varetage egenomsorg.
- Telefonisk kontakt efter behov, herunder rådgivning og vejledning i forhold til akut opstået sygdom hos kroniske børn i Ambulatoriet
- Tværfaglige konferencer, minimøder og netværksmøder

Ledelse af sygeplejen:

- Selvstændigt koordinere og lede patientens ambulante forløb med øje for pædagogiske og kommunikative udfordringer.
- Kender sit kompetenceområde og vide hvornår der er brug for at konferere med andre faggrupper
- Tilrettelæggelse af arbejde og arbejdsplaner for sygeplejerskerne i Ambulatoriet
- Tilrettelægge og koordinere en akut opstået problematik evt. med indlæggelse af barnet
- Uddelegering og overblik over dagens forløb

Udvikling af sygeplejen

- Arbejder ud fra instrukser beskrevet i Politikker Retningslinjer og Instrukser (PRI) for Pædiatrisk afdeling samt udarbejder nye gældende instrukser.
- Deltager i div. relevante undervisningsseancer indenfor vores specialområder.
- Søger og implementer ny sygeplejefaglig viden inden for de forskellige specialområder.
- Udveksler erfaring med andre kollegaer både på Sygehus Vendsyssel og på de forskellige børneafdelinger/-ambulatorier i resten af landet.
- Forholder sig til fagets værdier og bidrage til fortsat udvikling
- Forholder sig kritisk til den udøvede pleje med henblik på at udvikle ny viden og Metoder.
- Opmærksom på personlig og faglig udvikling
- Medvirker til at inspirere/være nytænkende og på baggrund af forsknings- og evidensbaseret viden er med til at udvikle sygeplejen
- Deltager i udarbejdelse og implementering af retningsgivende dokumenter

3.3 Sygeplejefaglige problemstillinger og dilemmaer

1. Pædagogiske udfordringer/Compliance

Vi bestræber os altid på at tilpasse vores kommunikation og pædagogiske tilgang så det passer til både barn og forældre. Men indimellem kan det alligevel være en udfordring. Vi oplever indimellem at vi ikke har nået familien i vores kommunikation. Ved fx forundersøgelser kan der være mange informationer på én gang, forskellige undersøgelser, skemaer der skal udfyldes, information om nyt medicin og vaner der skal ændres.

2. Etniske minoriteter

Vi møder i vores dagligdag mange forskellige nationaliteter. Det er indimellem en udfordring i forhold til sprog, kulturelle værdier og normer. Mange samtaler foregår igennem tolk.

3. Forskellige familiesammensætninger

Vi møder mange forskellige familiesammensætninger, blandt andet hvor mor og far ikke bor sammen, hvor der er bonus forældre hos både mor og far. Det kan være en

udfordring at sikre en ensrettet behandling til barnet hvis ikke alle er enige om hvad der er det rigtige at gøre.

4. Omsorgssvigt

Vi møder indimellem omsorgssvigtede børn. Dette er altid en svær situation, både når tilstanden er overbevisende men også hvis der er en begyndende mistanke. Det kan være svært idet vi altid har kort tid sammen med familien. Hvornår skal der gribes ind? Vi skal tage hensyn til barnets tarv og inddrage de relevante myndigheder.

4. Ajourføring med sygeplejefaget og sygeplejerskeuddannelsen

På det kliniske undervisningssted er der et tæt samarbejde med UCN (University College Nordjylland) og de dertil tilknyttede undervisere.

Der deltages i følgende møder:

- Regionsmøder for afsnitsledende sygeplejersker, kliniske vejledere og uddannelsesansvarlige sygeplejersker på UCN
- Møder for viceklinikchefer på UCN
- Forum for kliniske vejledere
- Forum for uddannelsesansvarlige i de mellemlange videregående uddannelser ved Sygehus Vendsyssel

5. Adgang til IT og litteratur

Der er adgang til Internet i afsnittet og til søgedatabaser via medicinsk bibliotek, Aalborg Sygehus, se

<http://www.aalborgsygehus.rn.dk/Afdelinger/Sygehusledelsen/Medicinsk+Bibliotek/For+fagfolk/DatabaserOgElektroniskeRessourcer/>

Der er adgang til Sygehusets hjemmeside, PRI, EPJ, Bookingsystem, kostbestilling i køkkenet og online medicinbestilling.

Der findes faglitteratur og litteratur/rapporter i relation til afsnittets specialer. Derudover henvises du til biblioteket på UCN.